

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 orakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1908. ÁPRILIS 25.

NEGVEDIK ÉVFOLYAM. — 96. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1.20
Vidéken:
Egész évre . . . 20.—
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjzabás szerint.

Tájékozatlan városatyák.

Kassa, ápril 24.

Kassa város törvényhatósági bizottsága tegnap úgy határozott, hogy a városi szervezetről szóló új szabályrendeletet és ennek szerves alkatrészét, a tisztviselői fizetés rendezéséről szóló javaslatot csak egy hónap múlva, májusban tárgyalja.

Az ügy elodázását azzal indokolták a felszólalók, hogy a javaslat későn jutott a bizottsági tagok kezébe s lelkiismeretükkel meg nem egyező dolognak tartják, hogy úgy felületesen, ezt a nagy érdekeket érintő kérdést elintézzék. Megnyugszunk a közgyűlés határozatában. Sőt kedvünk tellik az indokolásban, különösképen akkor, ha látni fogjuk a komoly tanulmányozás nyomait a jövő havi közgyűlésen.

Mert nagy dolog ám a szervezeti szabályrendelet. Nemcsak abból a látzögből vizsgálva a kérdést, hogy a tisztviselői fizetések rendezése jelentékeny anyagi áldozatot kíván, hanem, hogy az új szervezet van hivatva jó időre a rendes közigazgatás és a megfelelő vagyonkezelés alapjait lerakni. Kassa adminisztrációja, ma is az 1886-ban megszabott keretek között mozog. A város azóta úgy terjedelemben, mint népességben megkétszereződött, csak természetes, hogy a fejlődéssel lépést kell tartani a közigazgatásnak és vagyonkezelésnek is. A fejlődés hozta magával, hogy már időközben minden rendszer nélkül, a szükség parancsa szerint, foltozgattak a városi adminisztráción. Nem pótolhatták azonban, az ad hoc csinált határjelzések, azokat a fontos irányelveket, melyekre szükségünk van a városi önkormányzat minden vonalán. A mind inkább mutatkozó hiányosságok észlelték meg az új szervezeti szabályrendelet megalkotását.

Méltányoljuk, értjük és helyeseljük tehát a törvényhatósági bizottság határozatát, hogy az eléjük tált szervezetet forró leves módjára hirtelen-nincs kedvünk lekanalazni, hogy komolyan tájékozni akarnak a paragrafus labirinthusban, amely nagy-

jában elfogadható alkotás, de részleteiben mégis csak emberi munka, tehát nem lehet annyira tökéletes, hogy feleslegessé tenné a javítást, módosítást. Elismerjük, hogy a szervező bizottság alapos körültekintéssel végezte dolgát, minél több retortán szűrődik le azonban a javaslat, annál tisztábban alakulnak ki a városi adminisztrációnak várva-várt modern és nyugodt fejlődést biztosító alapelvei. Hisszük is, hogy a közgyűlés széles mederben kezeli majd a szervezetet s annak kimerítő részletes tárgyalására májusban néhány napot esetleg rászentelnek a bizottsági tagok.

Tegnap is beigazolódtott, hogy nincs értelme annak a rendszernek, mely mindent az albizottságok hatáskörébe utal. — A szervező bizottság heteken át tárgyalta az új szabályrendeletet s tegnap kiderült, hogy a többség tájékozatlan. Igen, mert az albizottságok, ha teljes számban funkcionálnak is, csak csekély töredékei a törvényhatósági bizottságnak, azonban az albizottságok tagjai sem látogatják az értekezleteket oly számban, mint azt a dolgok rendje megkövetelné s ezen megütödni sem lehet, mert végre is a bizottsági tagok csak arra vállalkoztak, hogy a közgyűlésen teljesítik az ellenőrzés és kezdeményezés kötelességét. Tessék tehát erre való tekintettel visszaadni a közgyűlésnek azt a szerepét, melytől már jó ideje elesett. Tessék a közgyűléseken kimerítő részletességgel tárgyalatni minden kérdést. A város közönsége is jogosan kíváncsi arra, hogy élnek a bizottsági tag urak a reá ruházott bizalommal. Ha a legutóbbi közgyűléseket veszi zsinórmértékül, szinte azt kell hinnie, hogy a közgyűlés pusztán helyeslő kórus, szavazó-gép s a bizottsági tagok egyebet se tudnak, mint igennel szavazni, szavazni — véleménynyilvánítás nélkül. Mi tudjuk, hogy a zárt ajtók mögött, az albizottsági üléseken heves viták folynak. Ám a közönség joggal elvárhatja a bizottsági tagoktól, hogy némi izelítőt a közgyűlésen is nyújtsonak a város önkormányzatára szentelt munkásságukból. — Elvárhatja, mert csak úgy ítélhet, ki hogyan teljesíti tisztét, ki hogyan él a kezébe tett bizalommal!

Ez a komoly és megiszivlelésre érdemes tanulság tegnap szűrődött le. A bizottsági tagok érdeke, hogy e szerint cselekedjenek már a május havi közgyűlésen.

Egy hónapra elodázva!

Kassa város közgyűlése tegnap elhatározta, hogy a városi szervezetről szóló új szabályrendeletet, melynek alkatrésze a tisztviselői fizetésrendezése is, csak egy hónap múlva, vagyis május 21-én tárgyalja.

Nehéz paksamétákkal megterhelt városatyák vonultak fel tegnap a közgyűlési terembe. Ezek úgy látszik nem tudtak az előtte való nap a Royalban, fehér asztal mellett tartott titkos konvertilumról, ezek komolyan vették a rendkívüli közgyűlést és leplezhetetlen ambícióval készültek a szenvedélyes vitára. Pedig csak egy pillantás arra a csoportra, hol Stekker Károly, Blanár Béla és Maléter István heves gesztusokkal diskurál, nyomban látják, hogy a nagy felbuzdulás ez egyszer kárba veszett. A vezető egyéneknek nincs aktacsomó, ők már tudják, hogy a szervezeti szabályrendelet vaskos füzete és annak számos függeléke ma felesleges teher, mert érdemben nem lesz tárgyalás a napirendre tűzött kérdéstről.

A megállapodás az utolsó percben született, elannyira, hogy már nem volt idő róla Szalay László főispánt értesíteni, aki a tengerpartról sietett haza a kötelesség hívó szavára.

Az érdeklődés — ezt örvendő konstatajuk — forrponton állott. Eljött majd mindenki, akit csak a körülmények tartottak vissza, azok valóban kevesen voltak. — A zöld asztalok körül élénk zsinobangás emlékeztetett az érdekes közgyűlésre és szinte sajnálattal, hogy ennyi buzgóság, nemsokára, mint szalmaláng, gyorsan elhamvad.

A karzatot ellepték a tisztviselők, akik noha tájékozva voltak a semlegesnek ígérkező közgyűlésről, azzal a jelszóval, hogy az ördög nem alszik, mégis oda sorakoztak, hogy tanui legyenek a közgyűlés lefolyásának.

Félöt óra után a polgármester szobájából a terembe nyomul egy csomó bizottsági tag, utánuk Eder Ödön, majd Szalay László főispán. Alig nyitja meg a közgyűlést, már szólásra emelkedik Stekker Károly.

— A napirendhez óhajt hozzászólni, — kérdi az elnöklő főispán.

— Igen, a napirendhez van szavam, felel Stekker és kezdi szép sorjában, hogy

Szenzációs tavaszi szövetujdonságok SCHÜTZ és Tsa

angol uri-szabó céghez

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2.

é r k e z t e k

a bizottsági tagok szombaton kapták meg a szervezetről szóló javaslatot s annak mellékleteit. A közbejött husvétii ünnepek miatt nem volt idő az anyag áttanulmányozására. A tisztviselők fizetésrendezéséről szóló összehasonlító kimutatást is akkor kapták meg. Jóformán idejük se volt benne lapozgatni benne. Miután ezt a javaslatot nyugodtan és megfontolással kell átvizsgálni, indítványozza, hogy a mai közgyűlésre kitűzött szervezeti szabályrendelet tárgyalását halassza el a közgyűlés egy hónapra s ez ügyben már most, május 21-re tűzzön ki rendkívüli közgyűlést. Nem akarja ez az indítvány a fizetésrendezés eltolását szolgálni, annál is inkább, mert belátja a polgárság, hogy a tisztviselők anyagi helyzetén segíteni kell. Csak megfontolási időt kér!

A közgyűlés zajosan helyeselt Stekker indítványának, mialatt már újabb felszólalás volt készülöben.

Maléter István dr. nem osztja Stekker véleményét, ő az ügy tárgyalását egy hónapnál hosszabb időre akarja elhalasztani. Ugy látja, hogy a fizetésrendezés egyelőre csak 100000 koronával terheli meg a várost. De később ez lavinaként fog nőni s ellehetünk készülvé nagy pótdadó emelésre. Az a véleménye, hogy valaki a saját pénzével gavalléroskodhatik, a közgyűlésnek azonban nincs joga a gavallért játszani a polgárok pénzével. Nem lát alapot és fedezetet a fizetésrendezésre. Neki egészen bizonyos, hogy a szikviz adóból, az ingatlan átíratási illetékből és az erdőkből felvett több jövedelem be fog folyni. A város pénzügyi helyzete nem olyan rendezett, hogy most a tisztviselők fizetésjavítására, elfogadható alapon nélkül gondolni lehetne. Megszavazni előre nagy terhet, anélkül, hogy tudná minő megelégedést hoz a zárszámadás, nem hajlandó. Lássuk előbb az 1907. évi zárszámadást, hogy mennyiben váltak be az új jövedelmek. Azután látni akarja az 1908. évi zárszámadást, hogy tényleg fedezik-e az új jövedelmi források a tisztviselői fizetésjavítás összegét. Egy évig tehát a maga részéről nem hajlandó a tisztviselők fizetésrendezését tárgyalni. Előbb bizonyosodjék be a tervezett fedezett realitása, aztán nincs ellenetése.

Addig is azonban, belátja, hogy a tisztviselők helyzetén segíteni kell, azért valamennyinek fizetése arányában egyenlő százalék mellett nagyobb drágasági pótlékot hajlandó megszavazni. Indítványozza, hogy vegyék le egy évre a javaslat tárgyalását a napirendről.

Stekker Károly hangsúlyozza, hogy a közgyűlés már 1903-ban elhatározta, hogy a városi tisztviselők fizetését, az állami tisztviselők mintájára renndezi. Ezt a kötelező határozatot be kell váltani. A tisztviselők helyzete nem tűr halasztást. Neki is az a véleménye, hogy előkészület nélkül a kérdést tárgyalni nem lehet. A májusi közgyűlésig a bizottsági tagok alaposan tájékozódhatnak, lehetséges-e most a fizetésjavítást eszközölni. Májusban azonban elodázhatatlanul dönteni, határozni kell.

Blanár Béla szerint az 1908. évi zárszámadás benyújtásával sem tudnak többet a város pénzügyi helyzetéről, mint amennyit most tudnak. Felesleges addig várni. A szervezet tárgyalása szükséges. A szervezetet, noha úgy megtárgyalták, amintőre nincs példa a városi önkormányzatban, azaz az indokolással, hogy vannak közgyűlési tagok, akik nem eléggé tájékozódottak az ügyben, s arról ismereteket akarnak szerezni, a szervezetet hajlandó levétetni a napirendről s elfogadja, hogy az májusban

tárgyaltassék. Akkor lehet a javaslaton módosítani, de a kérdést elodázni nem szabad.

Éder Ödön polgármester súlyt helyez arra, hogy a bizottság minden tagja tájékozott legyen a szervezeti szabályrendelet tartalmáról. Bár a maga részéről mindent megtett már eddig, hogy a közgyűlés tagjait a javaslatról felvilágosítsa. A kérdésben maga a szervezet a lényeges, mert attól függ, hogy a tisztviselők rendszeres munkát teljesíthessenek és olyan keretben dolgozzanak, amintő a mai állapotnak megfelelő. 1886-ban készült az utolsó szervezet, akkor 26.000 lakosa volt Kassának. — Ma husz év múltán 40.000. Főfontosságú a szervezeti szabályrendelet s csak egy kis kiegészítő része a fizetési javaslat. A szervezetet elodázni nem lehet, a fizetésrendezés pedig egy közgyűlési határozaton nyugszik. Kassa arrogálhatja magának azt a jogot, hogy rendes közigazgatása és vagyonekezelése legyen. Azért a májusig való elodázást nem ellenzi, azonban akkor a szervezeti szabályrendelet halaszthatatlan tárgyalása szükséges.

Szalay László főispán ezzel bezárja a napirendi vitát s szavazásra bocsátja Stekker Károly indítványát, melyet a többség elfogad. A közgyűlés nyomban hitelesíti a jegyzőkönyvet. Itt egy kis incidens történik. Kriebel Edgár azt olvassa, hogy a közgyűlés egyhangulag elfogadta Stekker indítványát. Maléter közbeszól:

— Nem egyhangulag! En ellene vagyok!

Tehát csak szótöbbséggel. Kérdés milyen lesz a jövő havi közgyűlés szavazásainak eredménye?

Városi ellenzék készülöben.

Kassa pénzügyi helyzete.

A zárszámadások titka.

Kassa város tegnapi közgyűlésén dr. Maléter István bizottsági tag érdekes felszólalással vonta magára a figyelemet. Felszólalásának magva az, hogy a városi tanács derűre-borura beállít új jövedelmeket a költségvetésbe, amelyeknek nyomát aztán a zárszámadásban meg nem találhatni, mert a jövedelmek egyszerűen nem folytak be. Így jelentkezik a deficit s ennek természetes következménye, hogy a hiányt közszéki pótdadóba kivetik s a deficit minden garasát a polgárságon behajtják.

Maléter felszólalása előhangja volt a készülö városi ellenzéknek, mely most van kialakulóban. A bizottsági tagok egy része, már régtől óta aggodalommal nézi a városi gazdálkodást. Kassa horizontján csupa megoldatlan pénzügyi kérdés lebeg! Azt mondják ma sem tudni, hogy a városi vízvezeték és csatornázás milyen összegű nehéz pénzeket fog felemészteni. Azt mondják, hogy az erdők jövedelme, még egy esztendőben sem váltotta be azokat a rózsás reményeket, amelyek a költségeloirányzatokban illatoznak. Sőt, ez idén is azt sejtik, hogy a zárszámadás az erdők jövedelmében is keserű csalódást rejteget. Ugyancsak azt vélik, hogy az új jövedelmi források, mint amilyen a szikvizadó és az ingatlan átíratási illeték, túlzott optimizmussal van felvéve.

Ezen a nyomon tovább haladva vitat-

ják, hogy a város, miután végre új jövedelemre tett szert, abban merüljön ki, hogy a tisztviselők fizetésrendezésére áldozza az esetleges új jövedelmet, mikor bizony a polgárságra is ráférne a teher megkönnyítés. Mindebből kiindulva, a készülö városi ellenzék alaposan megakarja rostálni a tisztviselők fizetésrendezését. A tárgyalás során Maléter István dr. alapos kifogásokra készül s a szerinte túlzott bőkezűséggel megszabott fizetésrendezésben, sorrendet változtatva, a javítást a kis embereken akarja kezdeni, mint, akikkel a javaslat igen röviden elbánt.

Ugy halljuk, hogy az ellenzék már a legközelebb a maga táborát megszervezi. Legalább negyven bizottsági tagot biztosítani akarnak az ügy érdekében szettekkel együtt, a város zilált és egyáltalán nem kecsegtető kilátású pénzügyi helyzetével számolva, újabb terhek megszavazása elől elzárkóznak.

Eddig szól értesülésünk a készülö új városi ellenzékéről, mely politikai szempontokat felre téve, pusztán az összpolgárság anyagi érdekeit akarja védelmezni a közgyűlésen. Hogy az akciónak lesz-e komoly eredménye és valóban kialakul-e a városi ellenzék, azt majd az eredmények igazolják.

UJDONSAGOK.

Kiásott határozat.

Mire kötelezte magát a közgyűlés?

A városi tisztviselőket ma élénken foglalkoztatta a tegnap hozott közgyűlési határozat, melyről lapunk más helyén szólnunk. Egyesek attól tartanak és nem alaptalanul, hogy a fizetésrendezés ügye eset leg zátonyra jut, masok viszont remélik, hogy a tisztviselők fizetésjavítását tartalmazó bárka, ha zavaros hullámokon keresztül is, de mégis csak kiköt a biztos révben. Ma a tisztviselők kapták annak a nevezetes közgyűlésnek a határozatát, mely első ízben foglalkozik a tisztviselők fizetésjavításával. Közölték velünk az 1905. évi február hó 27-én megtartott rendes közgyűlés jegyzőkönyvi kivonatát, melynek határozati része így hangzik:

„A közgyűlés egyhangulag elfogadta a szervező bizottságnak és az állandó választmányak elüldéztet javaslatait s ezek értelmében

1. határozatilag kijelentette a közgyűlés, hogy a városi tisztviselők és egyéb alkalmazottak fizetéseinek és lakáspénzeinek végleges, az állami és vármegyei hasonló rangú alkalmazottakéhoz arányos rendezését elodázhatatlannak tartja s ezért odautasítja a szervező bizottságot, hogy a végleges rendezésre vonatkozó javaslatokat késedelem nélkül készítse el és a közgyűlésnek elfogadás végett terjessze be.“

Ez a határozat is igazolja, hogy a közgyűlés a fizetésrendezésre egyhangulag kötelezettséget vállalt.

— Eljegyzések. Telléry Gyula iglói lapszerkesztő eljegyezte Haltenberger Malvin kisasszonyt, id. Haltenberger Rezső iglói szövőgyáros leányát. — Spatz Tivadar

GOMBOS JENŐ

Kassa, Fő-utca 39. sz.

(a Dómmal szemben)

Telefon 354. :: :: :: :: Telefon 354.

Női divatkelmék. — Selyem különlegességek. — Menyasszonyi kelengyék. — Pipe-rék specialis ujdonságokban. — Vászón és kész fehérnemüek raktára.

AZ IDEI TAVASZI-NYÁRI IDÉNYRE A LEGUJABB

Női divatkelmék,továbbá **mosókelmék** uymint **cretten, batist** és **zephirek** a legnagyobb és legjutányosabb áron

kaphatók

**Széman Testvérek cégnél
Kassa, Fő-utca 62. szám.**

Ugyanitt szőnyegek, függönyök és butorkelmék a legnagyobb választékban kaphatók.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.**Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.**

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyen módon jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t.

Kiadó: Murányi József.

Abauj-Tornavármegye közigazgatási bizottságától.

1. 168/k. b szám. 1908.

Hirdetmény.

A forró-baktai államosított törvényhatósági közut meredek szakaszának áthelyezése folytán Bakta község határában igénybe vett föld területekre kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur az 1907. évi november hó 25-én 98.324/1907. sz. a. kelt rendeletével a kisajátítási eljárást engedélyezte.

E célból Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottsága az 1881. évi XLI-ik t. c. 33. §-a értelmében Csoma József elnökle alatt egy bizottságot küldött ki és a helyszíni tárgyalás határnapjául 1908. évi május hó 5-ik napjának d. e. 10¹/₂ óráját Bakta község házához tűzte ki.

Ennél fogva felhivatnak mindazok, kik a kisajátítás tárgyát képező és a kisajátítási terv 1—5 sorszámok alatt felsorolt ingatlanokra nézve érdekelve vannak, hogy a kitűzött tárgyaláson személyesen vagy megbizottjuk által annál inkább jelenjenek meg, mivel a bizottság a kisajátítási terv megállapítása fölött akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül a tárgyaláson senki sem jelennek meg.

A szóban levő terv és kisajátítási összeírás Bakta község házánál a tárgyalást megelőző 15 napon át közszemlére lesz kitéve, a hol is az érdekeltek által megtekinthetők.

Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottságának Kassán, 1908. évi április hó 14-én tartott üléséből.

Szalay
főispán elnök.**GUTTMANN LAJOS és Tsa**

bank és váltóház

Budapest, Dorottya-utca II.

Elfogad és teljesít tőzsdei megbízásokat lehető legmértányosabb feltételek mellett. Hivatalosan jegyzett értékpapírokra jutányosan kölcsönöket nyújt kedvező visszafizetési mód mellett. Elad sorsjegyeket részletfizetésre.

1 drb. Konvertált jelzálog sorsjegy
36 havi 5:50 K.
1 „ Hazai takarékpénztár sors-
jegy 36 havi 4- „
10 „ Erzsébet szanatórium sors-
jegy 36 havi 3- „

Vidéki ügynökök felvétetnek.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.